

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De pœnis circa diuinum Officium. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

contemptu & scandalo, ex iusta causa excusari potest ab omni peccato, *Bonacin. disp. 1. quæst. 3. pun. 4. num. 5.*

3 Grauior autem erit culpa, si in Choro peruertatur ordo, *Suar. lib. 4. cap. 11. num. 10. & alij*, qui putant esse ex suo genere culpam lethalem; negat *Bonac. ibidem num. 5.*

De interruptione diuini Officij.

TIT. IX.

1 Qui diuidit Matutinum à Laudibus, nocte tota interposita, non peccat, *Doctores apud Bonac. disp. 1. quæst. 3. pun. 3. num. 11. Azor. vult esse veniale sine causa, cap. 8. quæst. 4.*

2 Qui diuidit Nocturnum à Nocturno per horam vnam pluresve cum iusta causa, non ultra tres horas, non peccat, *Doctores apud Bonac. num. 13. contra Azorium loco citato.*

3 Qui diuidit Horam paruum vel Psalmum ex causa, non peccat, *Azor. quæst. 5.*

4 Interruptio ad longum temporis spatium probabilius obligat ad repetitionem, *Nauarr. cap. 16. num. 75.* ad breue tempus, etiam ad iocum vanosque sermones, non obligat, *Nauarr. num. 75. & cap. 10. num. 42. & cap. 16. num. 66.* At in vtroque casu non esse repetendum, docet cum alijs *Bonac. sup. pun. 2. §. 1. num. 28.* Peccari saltem venialiter, sine iusta causa, est dicendum, *num. 30.*

5 Qui interruptit animo continuandi, vt aliud agat, non tenetur repetere; imò nec ille, qui animo repetendi, & postea non repetit, *communiter Doctores apud Bonac. num. 31. contra Nauarr. & Azor.*

De pœnis circa diuinum Officium. CAP. VI.

Beneficiarij habentes onus recitandi diuinum Officium, titulo beneficij tenentur etiam ante Iudicis sententiam ad restitutionem fructuum pro rata omissionis Officij, si, elapsis sex mensibus post obtentam beneficij possessionem, Officium culpabiliter non recitauerint, etiam si alio die pensum prætermisum supplere contentur, nisi forte pars omissa sit leuis. *Bonac. explicat, & probat singulas huius axiomatis partes, disp. 2. quæst. 5. pun. 2. toto.*

2 Rata omissionis & restitutionis est, ex Pij V. Bulla, vt pro toto Officio vnus vel plurium dierum restituatur fructus beneficij, seu beneficiorum, qui illi seu illis diebus responderent, si quotidie diuiderentur: pro Matutino dimidiam partem fructuum, pro ceteris horis simul aliam dimidiam, pro vnaquaque hora sextam partem vnus diei restituant.

3 Qui paucos versiculos aut Psalmum omittit, non tenetur quidquam restituere, *Nauarr. cap. 9. & cap. 10. num. 42. & alij apud Bonac. loco cit. num. 11.* & eò magis, si tenue sit beneficium: quòd si sapius partem notabilem omittat ex pluribus omissionibus compositam, quibus singulis non respondet pars notabilis fructuum, nihilominus tenebitur ad restitutionem, *Bonacin. num. 14.* contra Monetam nostrum negantem, cuius opinio mitior non est improbabilis, & mihi placet.

4 Qui recitauit absque attentione, tenetur ad restitutionem, *Nauarr. & alij cum Bonac. ibid. num. 17.*

B 2 5 Omit-

5 Omitteri diuinum Officium, ita vt intra quindecim dies illud saltem bis non recitet, imponitur priuationis beneficij pœna, non tamen ipso facto, ex Decreto Concil. Lateran. firmato à Pio V.

6 Atque hæc intelligenda sunt de fructibus respondentibus oneri diuini Officij, de quibus in Bulla Pij V. non autem de ijs fructibus qui respondent oneri Episcopali, Parochiali, Canonicali, præter Officium diuinum, de quibus vide *Bonac. loco cit. punc. 3. num. 2.* qui rejicit dicentes, onus Clerici quoque esse gestare habitum & coronam, quæ alioqui compensantur immunitate, &c.

7 Tutior tamen est aliorum sententia, *Azorij lib. 10. cap. 14. quest. 5. & aliorum apud Bonac. num. 3.* qui nihil distinguunt inter prædicta onera, & absolute volunt restitui fructus; non tamen eneruant priorem & mitiorem sententiam, quæ in praxi sustineri potest.

8 Facienda verò est restitutio prædictæ fabricæ beneficij, vel pauperibus, ex Bulla Pij V. non præcisè fabricæ Ecclesiæ, sed vel domui, vel agro beneficij, & similibus, dummodò sit in vtilitatem beneficij, non alterius loci, *Suar. lib. 4. num. 19. & alij.*

9 Quòd si alter locus sit pauperibus destinatus, idem est ac si pauperibus; quod conceditur in Bulla: imò & pro animabus Defunctorum expendi possunt ij fructus, *Nauarr. cap. 25. num. 122.* Denique beneficiarius pauper sibi potest illos applicare, ex *Bonac. loco citato num. 8.* modò aliud non constet ex consuetudine vel statuto particulari, *Suar. loco citato numero 17.*

10 In Choro verò, additi eidem

amittunt distributiones quando non intersunt, vel præsentibus non recitant attentè, confabulando, voluntariè dormiendo, &c. *Bonac. disp. 2. quest. 4. punc. 1. num. 10. & 12.* etiamsi id faciant eo tempore quo Sacerdos Secreta dicit; vel Antiphonæ aut Responsorialia per Mansionarios cantantur, si sit pars notabilis, *idem ibid.* contra Moneta nostrum, qui mitiorem in partem inclinat negatiuam in hoc vltimo casu.

11 In percipiendis distributionibus ab absentibus excusare possunt, Primò grauis infirmitas, quæ scilicet de se leuis, sed accessu ad Chorum grauis efficeretur de iudicio Medici. Nec est necesse, vt sit infirmus in loco beneficij, *Moneta noster 2. par. q. 6. num. 7. & 19.* si tamen aliàs interesse consueuerat, *idem quest. 5. num. 21.* Secundò, iusta & rationalis causa seu necessitas corporis, quamdiu durat necessitas, & præcisè consuetudine in contrarium, veluti causa sumendæ medicinæ, conualescentiæ ruri nutriendæ, senectutis in benemerito, pestis grassantis eo loci cum graui periculo, grauis metus iniuste incussi, inimicitiarum grauium, & sine culpa absentis; si capiatur ab hostibus, si iniuste impediatur à Choro, etiam à Superiore in carcere detentus, &c. *Bonac. hæc singula probat post Moneta loco citato quest. 5. punc. 2. toto, ubi eadem docet §. 2. de iniuste excommunicato; §. 3. de iniuste suspenso; §. 4. de iniuste interdicto; §. 7. de irregulari vt sic præcisè, & post beneficium facto irregulari.* Tertio, excusat euidentis vtilitas suæ Ecclesiæ in eo qui solet aliàs interesse Choro, qua de re fusè *Bonac. & Moneta locis citatis,* quamdiu scilicet durat actio in euidentem propriam

propria Ecclesiæ vtilitatem bona fide, & sine dolo; neque est necessaria licentia Episcopi, vt probat *Bonac. punc. 3. num. 22.*

12 Alia causæ excusantes afferuntur à *Bonac. ibidem §. 3.* ad tuenda iura Capituli seu proprii beneficij, ad habendam lectionem Theologicam

ex officio præbendæ. Item priuilegio Pontificio potest absens lucrari distributiones, *punc. 4.* & consuetudine induci potest, vt absentes lucentur eisdem.

13 Neque vmquam valet remissio, donatio, collusio, de quibus fuscè *Bonacin. puncto 7. toto.* & hæc satis.

SECTIO SECVNDA.

De Præludij Breuiarij Romani.

T nihil omittatur eorum quæ in Breuiario continentur, diuidam illud in partes seu Sectiones nouem, nimirum Præludia, Rubricas generales, Horarum proprias leges, Partes Horarum singulas, Proprium de Tempore, Proprium Sanctorum, Commune Sanctorum, Appendices ad calcem Breuiarij, & Cærimonias Horarum Canoniarum. Præludia igitur continent Titulum, Bullas Pij V. Clementis VIII. & Urbani VIII. Computum Ecclesiasticum, & Calendarium.

SECTIONIS SECVNDÆ CAPITA QVINQVE.

1 De titulo Breuiarij Romani.

2 De Bulla Pij V. & de vsu Breuiarij Romani.

De titulo Breuiarij Romani.

CAP. I.

1 **B**reuiarium vox est satis antiqua in re nostra, quam legi apud Micrologum *cap. 28. de Ecclesiasticis obseru.* qui vixit circa an-

3 De Bullis Clem. VIII. & Urb. VIII.

4 De Computo Ecclesiastico.

5 De Calendario.

num 1080. apud antiquiores nondum legi. Radulphus Tungrensis vtitur hac voce *Propos. 22.* & habetur in *Concil. Colonienfi, Moguntino, Treuerensi, & Generali Tridentino.* Orarium vocauerunt quidam, id est precatationum librum, ex *Cornel. Schule. Tom. 1. cap. 43.*

B 3

2 Signi-